

ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

მაგისტრატურის საგანმანათლებლო პროგრამა ისტორია

სპეციალიზაცია:

1. საქართველოს ისტორია;

2. ევროპისა და ამერიკის ქვეყნების ახალი და უახლესი ისტორია

მაგისტრატურის საგამოცდო საკითხები საქართველოს ისტორიაში

1. ქვის ხანა საქართველოს ტერიტორიაზე. ენეოლითი. მტკვარ-არაქსისა და თრიალეთის კულტურები;
2. ქართული ადრეკლასობრივი სახელმწიფოებრივი გაერთიანება: დიაოხი და კოლხა;
3. ქართლი (იბერია) და ეგრისი (კოლხა) ძვ.წ. VI-IV სს-ში. ქართლის სამეფოს წარმოქმნა. მეფე ფარნავაზი.
4. ქართლი (იბერია) და ეგრისი (კოლხა) ძვ.წ. III-I სს-ში. პომპეუსის ლაშქრობა. რომის გავლენის დამყარება საქართველოში;
5. ქართული პოლიტიკური ერთეულები ახ. წ. I-III სს-ში;
6. ანტიკური ხანის ქართული კულტურა;
7. ქრისტიანობის გავრცელება და მისი სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადება საქართველოში;
8. ქართველი ხალხის ბრძოლა ირანელთა წინააღმდეგ V საუკუნის მეორე ნახევარში. ვახტანგ გორგასალი;
9. ქართული პოლიტიკური ერთეულები VI-VII ს-ის პირველ ნახევარში. „დიდი ომიანობა“ ეგრისში;
10. არაბობა საქართველოში;
11. ქართული სამეფო-სამთავროები VIII-X სს-ში;
12. ქართული კულტურა და საისტორიო მწერლობა IV-X სს-ში. ქართული დამწერლობის პრობლემა;
13. მონარქიის შექმნა. ბაგრატ III;
14. საქართველო XI საუკუნეში. (გიორგი I, ბაგრატ IV, გიორგი II);
15. დავით IV აღმაშენებელი – მისი რეფორმები. კავკასიური სახლის იდეა;
16. საქართველო XII საუკუნის 20-80-იან წლებში. დემეტრე I, გიორგი III;
17. თამარ მეფე;
18. ქართული მესიანიზმი;
19. საქართველოს სახელმწიფო წყობილება XI-XIII საუკუნეებში;
20. საქართველო XIII ს-ის პირველ მესამედში. ლაშა-გიორგის მეფობა. ჯალალ ედ-დინის ლაშქრობანი. მონღოლთა მიერ საქართველოს დაპყრობა;
21. მონღოლთა ბატონობა საქართველოში (მონღოლთა პოლიტიკა, გადასახადები; შეთქმულებანი მონღოლთა წინააღმდეგ);
22. საქართველო XIV ს-ში. გიორგი V ბრწყინვალე;
23. თემურ-ლენგის შემოსევები საქართველოში და მათი შედეგები;
24. საქართველო XV ს-ში. ალექსანდრე I დიდი;
25. XI-XV ს-ის ქართული საისტორიო მწერლობა;
26. „ქართლის ცხოვრება“;

27. ქართული პოლიტიკური ერთეულები XVI ს–ში. ბრძოლა დამოუკიდებლობისათვის;
28. ქართული სამეფო–სამთავროები XVII ს–ის პირველ მესამედში. შაჰ–აბასის შემოსევები;
29. საქართველო XVII ს–ის 30–90–ის წლებში. როსტომი. ვახტანგ V შაჰნავაზი. გიორგი XI. ერეკლე I;
30. საქართველო XVIII ს–ის პირველ ნახევარში. ვახტანგ VI. ურთიერთობა რუსეთთან;
31. „ოსმალთა“ და „ყიზილბაშთა“ საქართველოში;
32. საქართველო XVIII ს–ის მეორე ნახევარში (თეიმურაზ II, ერეკლე II);
33. XVI–XVIII ს–ის ქართული კულტურა და საისტორიო მწერლობა;
34. ქართული სამეფო–სამთავროების დაპყრობა ცარიზმის მიერ;
35. აჯანყებები რუსეთის წინააღმდეგ;
36. 1832 წლის შეთქმულება;
37. 1877–78 წლების რუსეთ–თურქეთის ომი. საქართველოს ისტორიული ტერიტორიების შემოერთება;
38. ეროვნული მოძრაობა საქართველოში XIX ს–ის 60–90–იან წლებში;
39. თერგდალეულები;
40. ბურჟუაზიული რეფორმები საქართველოში;
41. XIX ს–ის I ნახ–ის ქართული კულტურა;
42. XIX ს–ის II ნახ–ის ქართული კულტურა;
43. საქართველო (1900–1914 წლები);
44. პირველი მსოფლიო ომი და საქართველო 1914–1918 წლებში;
45. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა (1918–1921 წლებში);
46. ეროვნული მოძრაობა 1921–1924 წლებში;
47. საქართველო მეორე მსოფლიო ომის წლებში (1939–1945 წწ.);
48. ეროვნული მოძრაობა საქართველოში XX ს–ის 70–80–წლებში. საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენა (1990–1991 წწ.);
49. საქართველო 1991–2023 წლებში.

ლიტერატურა:

1. საქართველოს ისტორიის ნარკვევები, ტ. I. თბ., 1970;
2. საქართველოს ისტორიის ნარკვევები, ტ. II. თბ., 1973;
3. საქართველოს ისტორიის ნარკვევები, ტ. III. თბ., 1979;
4. საქართველოს ისტორიის ნარკვევები, ტ. IV. თბ., 1973;
5. ნარკვევები ქართული დიპლომატიის ისტორიიდან, ნა. I. თბ., 1998;
6. ნარკვევები ქართული დიპლომატიის ისტორიიდან, ნა. II. თბ., 1998;
7. ქართული დიპლომატიის ისტორია, ქრესტომატია, თბ., 1989;
8. მ. ლორთქიფანიძე, რა არის ქართლის ცხოვრება, თბ., 1989;
9. საქართველოს ისტორია, ტ. I, რედ., ნ. შოშიაშვილი, თბ., 2008;
10. საქართველოს ისტორია, ტ. II, რედ., ნ. ასათიანი, გ. ჯამბურია, თბ., 2008;
11. საქართველოს ისტორია. XIX საუკუნე, თბ., 2004;
12. საქართველოს ისტორია. XX საუკუნე, რედ., ვ. გურული, თბ., 2003;
13. საქართველოს მეფეები, რედ., მ. ლორთქიფანიძე, თბ., 2007;
14. 10. დ. მუსხელიშვილი, მ. სამსონაძე, ალ. დაუშვილი, საქართველოს ისტორია, თბ., 2012;
15. ს. კაკაბაძე, საქართველოს ისტორია (1783–1921 წწ.), თბ., 1977;
16. ალ. ბედიანიშვილი, ეროვნული საკითხი საქართველოში 1801–1921 წწ., თბ., 1980;
17. ა. სურგულაძე, ვ. სურგულაძე, საქართველოს ისტორია, თბ., 1990;
18. ზ. ავალიშვილი, საქართველოს დამოუკიდებლობა 1918–1921 წწ. საერთაშორისო პოლიტიკაში, თბ., 1990;
19. ნ. ბერმენიშვილი, საქართველოს ისტორიის საკითხები, ტ. II, თბ., 1962;
20. ალ. ბედიანიშვილი, საქართველოს ისტორია 1901–1921 წწ., თბ., 1999.
21. ვ. გუურლი, საქართველოს ახალი ისტორია, წიგნი I, II, III, IV, თბ. 2018, 2019, 2020

მაგისტრატურის საგამოცდო საკითხები ევროპისა და ამერიკის ქვეყნების ახალი და უახლესი ისტორია

1. გაგება „ახალი ისტორია“. „ახალი ისტორიის“ პერიოდიზაციასთან დაკავშირებული მოსაზრებები. ახალი პერიოდისათვის დამახასიათებელი ძირითადი თავისებურებები.
2. დასავლეთ ევროპის პოლიტიკური რუკა ახალი პერიოდის დასაწყისში. სოციალ-პოლიტიკური კრიზისები XVII საუკუნის 40-იანი წლების ევროპაში (ინგლისი, ესპანეთი, იტალია) - საერთო და განმასხვავებელი.
3. დასავლეთ ევროპის პოლიტიკური რუკა ახალი პერიოდის დასაწყისში. სოციალ-პოლიტიკური კრიზისები XVII საუკუნის შუა ხანების ევროპაში (პორტუგალია, საფრანგეთი) - საერთო და განმასხვავებელი.
4. „ახალი ისტორიის“ ადგილი კაცობრიობის ისტორიაში. დემოგრაფიული სურათი ახალ პერიოდში. ევროპის როლი ახალ პერიოდში. მსოფლიო ექსპანსია და ძირითადი ფაქტორები (კოლონიალიზმი, მისიონერული მოღვაწეობა, ეკონომიკის განვითარებისათვის დამახასიათებელი ტენდენციები).
5. კაპიტალიზმი, როგორც ევროპული მოვლენა. სამრეწველო გადატრიალება, მისი სამეურნეო და სოციალური შედეგები. მასობრივი სახალხო მოძრაობის ახალი ფორმები. სახელმწიფო გარდაქმნის გზები ახალ პერიოდში (XVII-XIX).
6. XIX საუკუნის ბოლო XX საუკუნის დასაწყისი: დასავლეთ ევროპის წამყვანი სახელმწიფოების გადასვლა ინდუსტრიულ საზოგადოებაზე. დიდი სახელმწიფოების საშინაო პოლიტიკისათვის დამახასიათებელი თავისებურებები.
7. საერთაშორისო ურთიერთობებისათვის დამახასიათებელი თავისებურებები ახალ პერიოდში (XVII-XVIII). მათი როლი ისტორიული პროცესების განვითარებაში.
8. პირველი მსოფლიო ომი - გლობალური მნიშვნელობის გარდამტეხი ეტაპი ისტორიაში.
9. კოლონიზაციის განმაპირობებელი მიზეზები და მიზნები ახალ სამყაროში. მისთვის დამახასიათებელი ძირითადი თავისებურებები.
10. კაპიტალიზმის გენეზისი ევროპაში. კოლონიური დაპყრობებისა და კოლონიალიზმის როლი კაპიტალიზმის განვითარებაში.
11. მრეწველობის განვითარება. მანუფაქტურული კაპიტალიზმის აღმავლობა. სავაჭრო კაპიტალიზმის როლი და საშინაო ბაზრის ფორმირება ევროპულ ქვეყნებში ახალ პერიოდში.
12. მონათმფლობელური მეურნეობა ჩრდილოეთ ამერიკის კონტინენტებზე. მონობა ახალ პერიოდში (თეთრი სერვენტები და შავკანიანი მონები). ძირითადი თავისებურებები.
13. სახელმწიფო პოლიტიკური წყობის ფორმები ახალ პერიოდში. აბსოლუტიზმი, ბიუროკრატის ფორმირება და წოდებრივი საზოგადოება.
14. თავადაზნაურობა და ბურჟუაზია ახალ პერიოდში (XVII-XVIII). ახალი ეკონომიკური პირობებისადმი მორგების მცდელობა და ბურჟუაზიის ბრძოლა ხელისუფლებაში მოსვლისათვის (ინგლისის და საფრანგეთის რევოლუციების მაგალითზე).
15. განმანათლებლობის სოციალ-პოლიტიკური და იდეური საფუძვლები. საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა განვითარება და მისი მნიშვნელობა ქვეყნის ეკონომიკაში (XVIII საუკუნის საფრანგეთი).
16. განმანათლებლობა და რელიგია. განმანათლებლობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი თავისებურებები და მისი ძირითადი მიმდინარეობები. განმანათლებელთა გავლენა რევოლუციური საფრანგეთის რელიგიურ პოლიტიკაზე.
17. აბსოლუტური მონარქია ევროპაში XVIII საუკუნის შუა ხანებში. ცვლილებები სახელმწიფო აპარატში. ეკლესიისა და დიდგვაროვანთა როლი ხელისუფლებაში. სახელმწიფოსა და ეკლესიის დამოკიდებულება ევროპის კათოლიკურ და პროტესტანტულ ქვეყნებში.
18. რეფორმების გატარების მიზანი და მნიშვნელობა ახალი პერიოდის ევროპის წამყვან სახელმწიფოებში (საფრანგეთი-ავსტრია). რეფორმატორული მოღვაწეობის სფეროები, საერთო და განმასხვავებელი ნიშნები. „განათლებული აბსოლუტიზმის“ პოლიტიკის შედეგები.

19. რევოლუციის წანამდვრები ინგლისში. კაპიტალისტური წყობის გენეზისი. სოციალური წყობისათვის დამახასიათებელი თავისებურებები. ინგლისური აბსოლუტიზმი. ბურჟუაზიულ-თავადაზნაურული ოპოზიცია. პურიტანიზმი.
20. დაპირისპირება აბსოლუტურ ხელისუფლებასა და ოპოზიციას შორის პირველი სტიუარტების დროს. შოტლანდიის აჯანყება. სახალხო მოძრაობები. რევოლუციური ვითარების ფორმირება. ხანგრძლივი პარლამენტის მოწვევა.
21. ეკლესიისა წამყვანი როლი ევროპული სახელმწიფოების ცხოვრებაში ახალ პერიოდში იტალიისა და საღვთო რომის იმპერიის მაგალითზე.
22. რომის საღვთო იმპერიის რელიგიური პოლიტიკა აუგსბურგის 1555 წლის ზავის შემდეგ. ზავის ძლიერი და სუსტი მხარეები. რელიგიური პოლიტიკის კრაზი XVII საუკუნის დასაწყისში და დიდი ომის გაჩაღება.
23. „განათლებული აბსოლუტიზმი“ „ძველი წყობის“ მოდერნიზაციის საერთოევროპული პოლიტიკა. თვითრეფორმირების მცდელობა ავსტრიის იმპერიის მაგალითზე.
24. ინგლისის რევოლუციის წანამდვრები. კაპიტალიზმის განვითარება და სოციალური წყობისათვის დამახასიათებელი თავისებურებები. ინგლისური აბსოლუტიზმი და ბურჟუაზიულ-თავადაზნაურული ოპოზიცია. კონფლიქტი აბსოლუტიზმს და ოპოზიციას შორის პირველი სტიუარტების დროს.
25. სტიუარტთა ხელისუფლების რელიგიური პოლიტიკა და ოპოზიციური განწყობის ზრდა მის წინააღმდეგ. რელიგიის ადგილი და როლი ინგლისის რევოლუციაში.
26. სამოქალაქო ომი ინგლისში - საპარლამენტო არმიის მარცხის მიზეზები და მისი რეორგანიზაციის მცდელობა. ლეველერთა მოძრაობა და სამხედროების როლის გაზრდა. მეფის დატყვევება, გასამართლება და სიკვდილით დასჯა. ინგლისის რევოლუციის ძირითადი შედეგები და ისტორიული მნიშვნელობა.
27. რესპუბლიკის კრიზისი და პროტექტორატის დამყარება ინგლისში. პროტექტორატის პოლიტიკის ძლიერი და სუსტი მხარეები.
28. პროტექტორატის კრიზისი და მონარქიის რესტავრაცია ინგლისში. საერთო და განმასხვავებელი რევოლუციამდელ და რესტავრირებულ ხელისუფლებებს შორის.
29. ეკონომიკური და პოლიტიკური წინააღმდეგობის ზრდა კოლონიებსა და ინგლისს შორის შვიდწლიანი ომის შემდეგ, გამომწვევი მიზეზები და განმათავისუფლებელი მოძრაობის გაჩაღება XVIII საუკუნის 70-იანი წლების პირველ ნახევარში.
30. „დამოუკიდებლობის დეკლარაცია“ და დემოკრატიული გარდაქმნები ინგლისის კოლონიებში რევოლუციის მიმდინარეობის პერიოდში.
31. აშშ-ის მდგომარეობა XVIII საუკუნის 70-80-იან წლების პირველ ნახევარში და ბრძოლა საერთაშორისო მხარდაჭერისა და დამოუკიდებლობის აღიარებისათვის.
32. ამერიკის ბურჟუაზიული რევოლუციის თავისებურებები, შედეგები და ისტორიული მნიშვნელობა.
33. ვენის სისტემის შექმნა და საღვთო კავშირის ფორმირება. წინააღმდეგობათა ზრდა ყოფილ მოკავშირეებს შორის.
34. გერმანული საკითხი XIX საუკუნის მეორე ნახევარში. ბრძოლა გერმანიის გაერთიანებისათვის (50-70-იანი წლების დასაწყისი).
35. სამოქალაქო ომი და აშშ-ის რეკონსტრუქციის მცდელობა XIX საუკუნის მეორე ნახევარში.
36. ნაპოლეონ III-ის საფრანგეთი - ძველი საფრანგეთის დიდების დაბრუნების ამაო მცდელობა.
37. ანრი IV ბურბონი - საშინაო და საგარეო პოლიტიკის ძირითადი პრიორიტეტები.
38. ლუდოვიკო XIV-ის ბრძოლა ხელისუფლების განმტკიცებისათვის (ხელისშემშლელი ფაქტორები და მათი ლიკვიდაცია). მეფე მზის მოღვაწეობის შედეგები.
39. ლუდოვიკო XV-ის საგარეო პოლიტიკის ძირითადი პრიორიტეტები, მისი წარუმატებლობის განმსაზღვრელი ძირითადი ფაქტორები.
40. საფრანგეთის ეკონომიკური მდგომარეობა ლუდოვიკო XVI-ის მოღვაწეობის პერიოდში. გამოწვევები და მათი გადაჭრის გზები.
41. რიშელიეს საფრანგეთი და ბრძოლა ჰეგემონობისთვის ევროპაში. ბრძოლის შედეგები.
42. XVII საუკუნის შუა ხანების ფრანგული ფრონდა და ბრძოლა აბსოლუტური ხელისუფლების წინააღმდეგ. მისი შედეგები.
43. ვესტფალიის სისტემა - საფრანგეთის ჰეგემონობის გარანტი ევროპაში.

44. რევოლუციური საფრანგეთის საგარეო პოლიტიკის ძირითადი პრიორიტეტები და მათი რეალიზების გზები.
45. 1799 წლის 18 ბრიუმერის გადატრიალების გამომწვევი მიზეზები, მიმდინარეობა და შედეგები.
46. საფრანგეთი XIX საუკუნის დასაწყისში - ქვეყნის სოციალ, ეკონომიკურ და პოლიტიკურ სფეროში არსებული პრობლემები და მათი გადაჭრის გზები.
47. საფრანგეთის პირველი იმპერატორის მარცხის განმსაზღვრელი მიზეზები და მისი სავალალო შედეგები.
48. გამარჯვებული სახელმწიფოების გეგმები ვენის კონგრესზე - ურთიერთდაპირისპირების საფუძველი ყოფილ მოკავშირეებს შორის.
49. 1814 წელს საფრანგეთში რესტავრირებული ბურბონების წინაშე არსებული გამოწვევები და გამოსავლის ძიების მცდელობები. საბოლოო კრაზის გამომწვევი მიზეზები.
50. ნაპოლეონ III-ის დიპლომატიური თამაში საერთაშორისო არენაზე და მისი ხელისუფლების საბოლოო კრაზი.
51. დიდ სახელმწიფოებს შორის დაპირისპირების ზრდის ძირითადი მიზეზები XIX-XX საუკუნეთა მიჯნაზე. მზადება პირველი მსოფლიო ომისათვის.
52. დიდი სახელმწიფოების გეგმები 1919 წლის ვერსალის საზავო კონფერენციაზე.
53. ვუდრო უილსონის „14 პუნქტი“.
54. 1919 წლის ვერსალის საზავო ხელშეკრულება და გერმანია.
55. 1921 წლის ვაშინგტონის კონფერენცია. „9 სახელმწიფოს“ და „5 სახელმწიფოს“ ხელშეკრულებების დადება.
56. საფრანგეთი 1919–1940 წწ. საშინაო და საგარეო მდგომარეობა.
57. ინგლისი 1919–1939 წწ. საშინაო და საგარეო მდგომარეობა.
58. გერმანიის იმპერიის დამარცხება პირველ მსოფლიო ომში და რევოლუცია გერმანიაში. ვაიმარის რესპუბლიკის შექმნა. გერმანია 1918-1939 წწ.
59. პირველი მსოფლიო ომის შედეგები რუსეთისათვის. თებერვლის რევოლუცია, მისი მიზეზები და შედეგები.
60. 1917 წლის ოქტომბრის გადატრიალება რუსეთში. დამფუძნებელი კრების დაშლა და რუსეთის გამოსვლა პირველი მსოფლიო ომიდან.
61. სამოქალაქო ომი რუსეთში. მისი ძირითადი ეტაპები. ომის დასასრული.
62. რუსეთი (სსრ კავშირი) XX საუკუნის 20–30-იან წლებში. საშინაო და საგარეო პოლიტიკა.
63. მეორე მსოფლიო ომი და მისი გადაწყვეტი ეტაპები. მიზეზები, მიმდინარეობა, შედეგები.
64. აშშ მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ.
65. დიდი ბრიტანეთი და მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ.
66. დიდი ბრიტანეთი მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ.
67. საფრანგეთი მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ.
68. რუსეთი (საბჭოთა კავშირი) მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ.
69. გერმანია მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ.
70. 1946 წლის ნიურნბერგის პროცესი მთავარ დამნაშავეებზე. 1948 წლის ბერლინის კრიზისის გამომწვევი მიზეზები და შედეგები.
71. საერთაშორისო ურთიერთობების ძირითადი პრობლემები მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ.
72. აშშ–საბჭოთა კავშირის ურთიერთობები 80–იან წლებსა და 90–იანი წლების დასაწყისში (რ. რეიგანი და მ. გორბაჩოვი). ორი გერმანიის გაერთიანება და საბჭოთა კავშირის დაშლა.